

From: Luontashoitoalan Ammattilaiset <info@luontashoitoala.fi>
Sent: maanantai 30. maaliskuuta 2026 18.28
To: STM Kirjaamo
Cc: Sihteeri Luontashoitoala
Subject: Luontashoitoalan Ammattilaiset ry:n lausunto työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaan hallituksen esitykseen (diaarinumero: VN/14511/2025)

Luontashoitoalan Ammattilaiset ry:n lausunto työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaan hallituksen esitykseen

Lausuntopyynnön diaarinumero: **VN/14511/2025**

Johdanto

Luontashoitoalan Ammattilaiset ry haluaa tuoda esiin luontashoitoalan ammattilaisten näkökulman työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaan lainsäädäntövalmisteluun. Lausuntokierroksen ollessa käynnissä yhdistys pitää tärkeänä osallistua keskusteluun uudistuksesta, jolla on merkittäviä vaikutuksia monien itsensä työllistävien ammattilaisten toimeentuloon ja työskentelyedellytyksiin.

Luontashoitoalan Ammattilaiset ry edustaa luontashoitoalan koulutettuja ammattilaisia. Suomessa toimii tuhansia luontashoitoalan ammattilaisia, joista suuri osa työllistää itsensä pienimuotoisen yritystoiminnan kautta.

Alan työ on tyyppillisesti asiakastyötä, joka perustuu vastaanottotyöhön, ajanvarauksiin ja yksilöllisiin hoitotilanteisiin.

Luontashoitoalan työn erityispiirteet

Luontashoitoalalla ammattia harjoitetaan usein toiminimiyrittäjänä joko päätoimisesti tai palkkatyön rinnalla. Monille alan toimijoille on tyyppistä, että yritystoiminta alkaa sivutoimisena ja kasvaa vähitellen päätoimiseksi toiminnaksi.

Ammattilaiset yhdistävät usein erilaisia työn tekemisen muotoja: osa toimii osa-aikaisina yrittäjinä, osa täydentää yritystoiminnalla palkkatulojaan, ja osalle yritystoiminta muodostaa ajan myötä pääasiallisen toimeentulon.

Alan työ- ja tulorakenne on tästä syystä monimuotoinen. Tulot voivat muodostua useista lähteistä ja vaihdella ajanjaksosta toiseen. Asiakastyön luonteeseen kuuluu, että toiminta kehittyy vaiheittain ja asiakaskunta rakentuu vähitellen.

Työttömyysturvajärjestelmän rakenteellinen haaste

Nykyinen työttömyysturvajärjestelmä perustuu pitkälti perinteiseen jakoon palkkatyön ja yrittäjyyden välillä. Tämä rakenne ei kaikilta osin vastaa nykyisen työelämän monimuotoisuutta.

Yhä useamman suomalaisen toimeentulo muodostuu useista eri tulonlähteistä ja työn tekemisen muodoista. Työttömyysturvajärjestelmän kannalta keskeinen kysymys on, miten tällaiset monimuotoiset työurat tunnistetaan ja huomioidaan sosiaaliturvassa.

Omassa työssä työllistymisen tulkinta

Itsensä työllistävien kannalta työttömyysturvajärjestelmän keskeinen haaste liittyy työttömyysturvain tulkintaan niin sanotusta omassa työssä työllistymisestä.

Käytännössä tämä voi tarkoittaa, että henkilön katsotaan työllistyvän omassa työssään, vaikka yritystoiminta olisi pienimuotoista, sivutoimista tai tuottaisi vain vähäisiä tuloja. Tällaisissa tilanteissa työttömyysturvan saaminen voi estyä, vaikka henkilöllä ei olisi tosiasiallisesti riittävää toimeentuloa.

Tämä tulkintakäytäntö on osoittautunut haastavaksi erityisesti aloilla, joilla työ perustuu pienimuotoiseen ammatinharjoittamiseen ja vaihteleviin asiakastuloihin. Luontaishoitoalalla moni ammattilainen toimii sivutoimisena yrittäjänä ja rakentaa toimintaansa vähitellen. Jos tällainen toiminta johtaa automaattisesti tulkintaan omassa työssä työllistymisestä, voi seurauksena olla tilanne, jossa henkilö jää käytännössä työttömyysturvajärjestelmän ulkopuolelle.

Yhdistelmävakuutuksen merkitys

Yhdistelmävakuutuksen tavoitteena on vastata tilanteisiin, joissa henkilön toimeentulo muodostuu sekä palkkatyöstä että yrittäjyydestä. Tavoite on perusteltu ja vastaa työelämän kehitystä, jossa yhä useampi yhdistää eri työn tekemisen muotoja.

Uudistusta valmisteltaessa on kuitenkin tärkeää varmistaa, että järjestelmä huomioi myös sellaiset toimialat, joissa yrittäjyys on tyypillisesti pienimuotoista, osa-aikaista tai vaihteittain kehittyvää.

Jos vakuutuksen ehdot tai tuloajat muodostuvat liian korkeiksi tai rakenteeltaan jäykiksi, on olemassa riski, että merkittävä joukko itsensä työllistäviä ammattilaisia jää edelleen työttömyysturvajärjestelmän ulkopuolelle.

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry katsoo, että sosiaaliturvajärjestelmän tulisi kannustaa työn tekemiseen ja yrittäjyyden kehittämiseen sekä mahdollistaa erilaisten työn muotojen yhdistäminen.

Yhteenveto ja ehdotukset lainsäädäntövalmisteluun

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry pitää tärkeänä, että työttömyysturvainsäädäntöä kehitettäessä

- tunnistetaan työn tekemisen monimuotoisuus nykyisessä työelämässä, erityisesti pienimuotoinen ja osa-aikainen yrittäjyys
- varmistetaan, ettei omassa työssä työllistymisen tulkinta käytännössä sulje itsensä työllistäviä henkilöitä työttömyysturvan ulkopuolelle
- tarkennetaan lakiin, että pienimuotoisen yrittäjyyden tulkinta ei automaattisesti estä päivärahan saamista
- varmistetaan, että yhdistelmävakuutus palvelee myös niitä ammattilaisia, joiden toimeentulo muodostuu palkkatyön ja pienimuotoisen yritystoiminnan yhdistelmästä.

Konkreettiset ehdotukset:

- Työttömyysturvakiin lisättäisiin selkeä määritelmä siitä, milloin henkilön ei katsota "työllistyvän omassa työssään" pienimuotoisen tai sivutoimisen yritystoiminnan vuoksi.

- Säännös yhdistelmävakuutuksesta huomioisi myös päätoimiset toiminimiyrittäjät, joiden tulot vaihtelevat, ilman että yritystoimintaa tarvitsee lopettaa turvan saamisen vuoksi.

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry toivoo, että lainsäädäntövalmistelussa tarkastellaan uudistuksen vaikutuksia laajasti eri toimialojen näkökulmasta ja varmistetaan, että työttömyysturvajärjestelmä vastaa paremmin nykyisen työelämän monimuotoisiin työuriin.

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry

Kristiina Benjaminsson
puheenjohtaja

Luontaishoitoalan Ammattilaiset ry:

Sähköpostiosoite: info@luontaishoitoala.fi

Verkkosivut: <https://www.luontaishoitoala.fi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/LuontaishoitoalanFoorumi>

Viestipalvelu X: @LuontaisFoorumi

Y-tunnus: 3084528-2